

Holdvurdering av mjølkegeiter

Forfatter

Helga Kvamsås, Topp Team Fôring Geit
Hege Gonsholt, Topp Team Fôring Geit

Sammendrag

Holdvurdering er eit godt hjelpemiddel til å vurdere fettreservene til geita og bør alltid vere ein del av grunnlaget for korleis ein førar geitene i siste del av laktasjonen og i tørrperioden.

Publisert

2013

Referanse

Sau og Geit nr.4/2013

Utskriftsdato

23.04.2024 www.fag.nsg.no

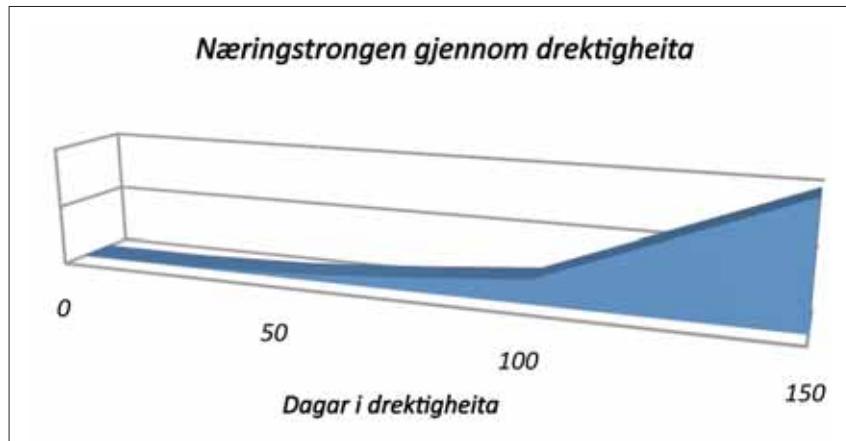
Holdvurdering av mjølkegeiter

Holdvurdering er eit godt hjelpe-middel til å vurdere fettreservene til geita og bør alltid vere ein del av grunnlaget for korleis ein førar geitene i siste del av laktasjonen og i tørrperioden.

Dei ulike produksjonsstadiene hos mjølkegeitene heng nøye sammen. Föring og stell i siste del av laktasjonen og i tørrperioden verkar inn på mjølkeyting og mjølkekvalitet i neste laktasjon. Rett föring og stell i denne perioden har mykje å seie for kvaliteten på råmjølka og livskraft og vekstevne til kjea som vert fødde.

Tørrperioden vert ofte for kort til å bygge opp godt hold

Det er vanleg at geiter mobiliserer opp til 1 kg av kroppsreservane per veke første månaden i laktasjonen og 0,5 kg per veke i andre månaden. Totalt betyr det ei mobilisering på opp til 6 kg i tidleg laktasjon, avhengig av mjølkeyting og förstyrke. Desse kroppsreservane skal byggast opp att, og unge geiter skal også ha dekkja

næringsbehovet til tilvekst første og andre året.

Næringsbehovet til fostertilvekst er lågt fram til om lag dag 100 i drektigheitsperioden, men stig raskt dei siste vekene før kjeing. Samstundes går föropptaket ned fordi fosterata tek stadig større plass. Geiter med to eller fleire foster har sjeldan moglegheit til å bygge opp hold siste månaden før kjeing. Dersom geitene er i dårlig hold ved avsining, vil en tørrperiode på 8 veker bli for knapp til å bygge opp feittreservar. Planlegging av oppbygging av holdet på dyra må derfor starte i god til før avsining.

Holdvurdér geitene **2½** månad før avsining

Er tørrperioden 8 veker, og geitene tynne, må ein planlegge föringa slik at en del av holdoppbygginga kan skje dei siste månadane av laktasjonen.

Det er ikkje mogleg å vurdere holdet hos geitene berre ved å sjå på dei. Det er heilt naudsynt å kjenne på dyra og vurdere feittlaget. Med litt øving går det raskt å sette holdpoeng - kanskje 0-15 sekund per geit.

Holdpoeng vert sett etter ein skala frå 1 til 5, der 1 er ei sjukleg tynn geit og 5 er overfeitt.

Kilde: *Body Condition Scores in Goats (2004)*. Vilaquiran M., m.fl. Tilgjengelig fra http://www.luresext.edu/goats/research/BCS_factsheet.pdf

Topp Team Föring Geit TINE
Helga Kvamsås
Hege Gonsolt

2 ½ månad før avsining:

- Holdvurdér alle geiter
- Ta grovförprøver
- Planlegg disponering av grovfôret
- Grupper geitene etter hold
- Planlegg föringa i siste del av laktasjonen og tørrperioden
- Legg ein plan for avsining

Hjelp til planlegging får du hos TINE Rådgiving

Innredning for sau, geit og storfe Strekkmetall

**Korgen Mek
Verksted AS**

8646 Korgen

Tlf.: 75 19 11 90

Mob.: 47 32 26 65

Fax: 75 19 11 90

E-post: post@korgenmek.no

SPINNVILT

rokker, spinneutstyr,
kardemaskiner, kammer m.m.
SPINNEKURS.

www.spinnvilt.no

Holdpoeng 1

Veldig tynn

Ryggakkar:
lik tenner
i eit sagblad.

Tverrutvokstrar:
lett å gripe under,
halve lengda er
synlig.

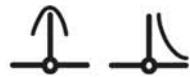
Brystbeinet: ingen
feittlag, det er lett å
kjenne sjølv
brystbeinet.

Holdpoeng 2

Tynn

Ryggakkar:
individuelle bein
kan sjåast, men litt
avrunda.

Tverrutvokstrar:
kan gripe under
med fingertuppane,
ca. ¼ del av lengda
er synleg.

Brystbeinet: eit lite
feittlag kan gripast
mellan tommel og
peikefinger,
bevegast lett frå
side til side.

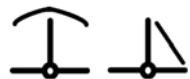

Holdpoeng 3

Middels til godt
hold

**Anbefalt hold
ved kjeing er 3,5**

Ryggakkar:
ein kan sjå individuelle
bein, men takkane er
mjuke og avrunda
(holdpoeng: 3,5).

Tverrutvokstrar:
mjuke med tydelig
feittlag. Først ved
hardt trykk
er det mogleg
å få fingrane

Brystbeinet: har godt
feittlag. Kan gripast
rundt med tommel
og pekefinger, men
vanskeleg å bevege frå
side til side.

Holdpoeng 4-5

Feit

Ryggakkar:
dekt med feitt, ryg-
graden kjennes flat.

Tverrutvokstrar:
kanten er knapt
synleg, dekt av feitt.
Ikkje mogleg å
trykkje fingrane
under.

Brystbeinet: feittlag
som er vanskeleg å
gripe rundt. Kan
ikkje bevegast frå
side til side.